

Rotsjön (675649-140803)

Översiktlig beskrivning

Rotsjön är en vackert belägen sjö som återfinns vid Ryssåns södra vattendelare öster om Hållindan. Sjön avvattnas via Rotsjöbäcken ned till den hårt reglerade Venjanssjön. Sjön har en yta av 25 ha och ligger ca 371 m ö h..

Fiskbestånden i Rotsjön utgörs enligt Green & Thenander (1995) av abborre samt svaga bestånd av mört respektive gädda. Öring har, som i många andra vatten, funnits förr, men naturbestånd förefaller saknas i dagsläget, varför Granboöring planterats ut sedan 1998 i form av kompensationsfisk. I bäcken som avvattnar sjön förekommer ett naturligt bestånd av öring (Green & Thenander 1995).

Rotsjön har inga egentliga biologiska värden, men är av relativt hög betydelse för den fiskande ortsbefolkningen och kan användas för att kanalisera bort besökande fiskare från mer värdefulla fiskbestånd.

Genomförda undersökningar

Rotsjön har provfiskats vid två tillfällen, dels 1989 och dels 1993. Bägge dessa fisken har av Sötvattenslaboratoriet bedömts som oklassade, dvs. att de icke är utförda enligt standardiserad metodik (detta beror endast på att temperatur och mätning av siktdjup saknas).

Vid sjöprovfiskena har tre arter fångats, främst abborre, men även mört (1989) och gädda (1989).

Fångsten per ansträngning avseende abborre var 1989 relativt måttlig (4.3), och för mört respektive gädda var den endast 0.1 individ per ansträngning. 1993 fångades enkom abborre och F/A var vid detta tillfälle 8.1 individer.

Vikt per ansträngning för abborre var 1989 571.6 g och 1993 542.8 g. För mört 1989 var motsvarande siffror 12.3 g och för gädda 17.4 g.

Abborrens medelvikt i sjön var 1989 133 g medan den sjönk till 67 g 1993. Den gädda som fångades 1989 var av det mindre slaget.

Utförda vattenanalyser visar att Rotsjön har en godkänd vattenkvalitet (Green & Thenander 1995).

Genomförda fiskevårdsåtgärder

Utplantering: I Rotsjön har det sedan 1998 konsekvent skett utplanteringar av Granboöring. Utplanteringarna har utgjorts av s.k. kompensationsfisk i sidovatten.

Reglering av fisket: Den enda regleringen gäller för själva Rotsjön, där fiske sker på kompensationsfisk i form av öring. Regleringen består av fångstbegränsning om max tre fiskar/dag och ett minimimått av 30 cm.

Resultat av utförda åtgärder

Utplanteringen av öring har gett goda återfångster, den utplanterade fisken förefaller trivas och tillväxa (Eriksson pers. komm.).

Rotsjön förefaller om man jämför med flertalet av andra s.k. kompensationssjöar vara en av de bättre avseende återfångst (Eriksson pers. komm.).

Påverkan i dagsläget

- Rotsjöns tillrinningsområde är, och kommer så att vara, påverkat av skogsbruk.
- En relativt omfattande utplanteringsverksamhet sker fortlöpande i sjön av kompensationsfisk. Även gädda, som så många gånger förr, är introducerad till systemet. Green & Thenander (1995) anger att den introducerades till Rotsjön under 1940-talet. Även abborre skall vara introducerad (Eriksson pers. komm.).

Åtgärdsförslag/skötselanvisning

Förundersökning

Fvof. bör undersöka Rotsjöbäcken avseende fysisk påverkan samt fiskartsförekomst. Detta sker lämpligast genom fältinventering och konventionella elfisken. Med tanke på de omfattande utplanteringar som skett och alltjämt sker av öring i Rotsjön kan det vara av intresse att undersöka huruvida det förekommer någon självreproduktion nedströms sjön. Att öring skulle ha spridit sig nedströms sjön i samband med könsmognad är inte omöjligt eftersom sjön saknar rymningskydd (vilket egentligen är en brist med tanke på spridning av icke önskvärt genetiskt material). Den generella uppfattningen är dock att den utplanterade fisken inte sökt sig nedströms (Eriksson pers. komm.).

Könsmogen fisk har även möjlighet att gå till lek i det mindre vattendraget som tillrinner sjön, men detta kan eventuellt vara för litet. Enligt uppgift har dock sakkunniga personer påpekat att dessa möjligheter finns (Eriksson pers. komm.).

Även Skärbäcken, ett tillflöde till Rotsjöbäcken, kan eventuellt vara aktuellt att undersöka.

Utplantering

Mot bakgrund av att Rotsjön bedöms vara ett fvof. bättre s.k. kompensationsvatten där återfångsterna betecknas vara goda kan fvof. mycket väl fortsätta med de omfattande utplanteringarna, även om en rekommendation är att det sker i något lägre kvantiteter. Kvantiteterna av utplanterad fisk är i dagsläget mycket omfattande, vilket är ganska utmärkande för kompensationsvatten i regionen. 2001 planterades det t ex ut 419 kg Granboöring, vilket motsvarar drygt 16.8 kg öring per hektar. Detta kan, för att få lite proportioner, jämföras med öringkompensationen i Siljan som samma år uppgick till 0.08 kg/ha. En mer uthållig planteringsmängd för en sjö av Rotsjöns karaktär avseende öring och för utplanteringsambitioner, hade varit ca 10 kg per hektar och år.

Hittills har Granboöring används för kompensation, men detta kommer att upphöra från år 2002 eftersom regleringsföretaget då endast kommer att kunna erbjuda s.k. Siljansöring. Hur denna stam kommer att reagera i sjön får framtiden utvisa (en försämring är inte omöjlig).

Att presumtiva predatorer såsom gädda uppträder i sjön spelar inte så stor roll i det här fallet eftersom förekomsten förefaller vara försumbar (Eriksson pers. komm.). Det bör påpekas att man som regel inte bör plantera laxartad fisk i mindre sjöar där gädda förekommer. Det som gör att utplanteringarna trots gäddförekomsten lyckas i Rotsjön beror dels på utplanteringsfiskens storlek och dels på att frekvensen av gädda troligen begränsas av att det saknas goda lekförutsättningar för arten.

Reglering av fisket

Se bilagt PM.

Referenser

Green, S. & Thenander, H. 1995. Fiskevårdsplan för Mora/Våmhus fvof.

Muntliga referenser

Stig Eriksson, Mora/Våmhus fvof.